

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ**

**МАТЕРІАЛИ
VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
КУРСАНТІВ, СТУДЕНТІВ,
АСПРАНТІВ ТА АД'ЮНКТІВ**

**ПРОБЛЕМИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТ-
КУ ОХОРОНИ ПРАЦІ**

Львів – 2017

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

д-р техн. наук **Рак Т.Є.** – головний редактор

канд. техн. наук **Ренкас А.Г.**

канд. техн. наук **Меньшикова О.В.**

канд. хім. наук **Мірус О.Л.**

канд. техн. наук **Горюстай О.Б.**

канд. техн. наук **Станіславчук О.В.**

канд. мед. наук **Телегіна Г.В.**

Семенюк П.В.

Марич В.М.

**ОРГАНІЗАТОР
ТА ВИДАВЕЦЬ**

Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності

**Технічний редактор,
комп'ютерна верстка
та друк на різнографі**

Хлевной О.В.

Відповідальний за друк Фльорко М.Я.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35,
м. Львів, 79007

Контактні телефони: (032) 233-24-79, 233-14-97,
тел/факс 233-00-88

E-mail: *ndr@ubgd.lviv.ua*

Проблеми та перспективи розвитку охорони праці: Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів – Л.: ЛДУ БЖД, 2017. – 102 с.

Збірник сформовано за науковими матеріалами VII Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів «Проблеми та перспективи розвитку охорони праці».

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:

- I секція – Управління охороною праці та промисловою безпекою;
- II секція – Дієвість системи охорони праці на підприємствах України;
- III секція – Технології контролю і захисту від шкідливих і небезпечних виробничих чинників;
- IV секція – Профілактика виробничого травматизму;
- V секція – Гуманітарні аспекти підготовки сучасного фахівця.

© ЛДУ БЖД, 2017

Здано внабір 23.05.2017. Підписано до друку 01. 06. 2015. Формат 60x84^{1/3}. Папір офсетний. Ум. друк. арк 19,5. Гарнітура Times New Roman. Друк на різнографі. Наклад: 50 прим.
Друк: ЛДУ БЖД
вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007.

За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передрукуванні матеріалів, посилання на збірник обов'язкове.

Гончаров С., Семенов П.В.

АНАЛІЗ СТАНУ ВИРОБНИЧОЇ САНІТАРІЇ ТА ГІГІЄНИ ПРАЦІ НА
ТЗОВ «БАРВІНКОВЕ АГРО» м.БАРВІНКОВЕ ХАРКІВСЬКОЇ
ОБЛАСТІ.....29

Грицалик О., Роговський А., Горностай О.Б.

ОПЕРАТИВНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА СТАНОМ ОХОРОНИ ПРАЦІ А
ОБ'ЄКТАХ ПП «ОККО-НАФТОПРОДУКТ».....30

Казмірук Н.С.

ПРОФЕСІЙНІ ХВОРОБИ, СПРИЧИНЕНІ ВПЛИВОМ УЛЬТРАЗВУ-
КУ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ.....33

Куп'як І., Семенов П.В.

АНАЛІЗ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ У ТЗОВ МОСТИСЬКИЙ ЦЕГЕЛЬНИЙ
ЗАВОД «ПРОМІНЬ» ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ34

Лагуняк В., Семенов П.В.

АНАЛІЗ СТАНУ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОХОРОНИ ПРАЦІ У
ТЗОВ «СНЕЖКА-УКРАЇНА» М.ЯВОРІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....36

Лехович В., Семенов П.В.

АНАЛІЗ СТАНУ ОХОРОНИ ПРАЦІ У ДПРЧ-12 М.САМБИР ЛЬВІВ-
СЬКОЇ ОБЛАСТІ.....37

Полух В., Семенов П.В.

ПРОФІЛАКТИКА НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ І ПРОФЕСІЙНИХ ЗА-
ХВОРЮВАНЬ НА ПРАТ «ЯВОРІВСЬКИЙ ХЛІБЗАВОД»39

Стахів Ю., Семенов П.В.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ ВИМОГ З ОХОРОНИ ПРАЦІ НА
ПАТ «ЛЬВІВСЬКЕ АТП 14630 М.ЛЬВІВ.....40

Стецюх І., Семенов П.В. РОЗРОБЛЕННЯ ЗАХОДІВ ЩОДО
ПОКРАЩЕННЯ СТАНУ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ТЗОВ «УКР ПАК»

М. ЯВОРІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....42

Секція 3**ТЕХНОЛОГІЇ КОНТРОЛЮ І ЗАХИСТУ ВІД ШКІДЛИВИХ І НЕБЕЗПЕЧНИХ
ВИРОБНИЧИХ ЧИННИКІВ****Соловій Х., Мацьків О., Чайка О.**

СИСТЕМИ УЛОВЛЮВАННЯ ПАРІВ НАФТОПРОДУКТІВ ПІД
ЧАС ЇХ ТРАНСПОРТУВАННЯ, ЗБЕРІГАННЯ ТА
ВИКОРИСТАННЯ.....44

Галабурда В., Станіславчук О.В.,

ПРАВА УВ'ЯЗНЕНИХ НА БЕЗПЕЧНУ ПРАЦЮ В УКРАЇНІ46

Ковальчук С., Кулик Т., Горностай О.Б.

ОЗОНУВАННЯ – ЯК ОДИН З ВАЖЛИВИХ СПОСОБІВ
ДОТРИМАННЯ САНІТАРНИХ НОРМ ПРИ РОЗЛИВІ ПИТНОЇ
ВОДИ.....48

3. Коршак А. А. Системи уловлювання легких фракцій нафти і нафтопродуктів з резервуарів: навч. посіб. / А. А. Коршак, І. Г. Блінов, В. Ф. Но-воселов. – Уфа: Уфім. нафт. Інститут, 1991.

4. Вплив нафтової галузі на довкілля /Режим доступу: <http://divovo.in.ua/1-vpliv-naftogazovoyi-galuzi-na-dovkillya.html?page=5>.

5. Carbon Adsorption Systems. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://kchservices.com/products/carbon-adsorption-systems>

УДК 613.6.02

ПРАВА УВ'ЯЗНЕНИХ НА БЕЗПЕЧНУ ПРАЦЮ В УКРАЇНІ

Галабурда Василь

Станіславчук О.В., канд. техн. наук, доцент

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

На сучасному етапі розвитку світового співтовариства, що характеризується декларуванням гуманістичних цінностей, першочерговим завданням пенітенціарної системи в усіх демократичних державах має бути виправлення особи ув'язненого та сприяння можливості його реінтеграції у соціум після відбування покарання. Одним із найважливіших аспектів повернення колишніх ув'язнених до суспільного життя є їх спроможність брати участь у суспільному виробництві. Однак, для багатьох держав світу, в тому числі для України, характерною є проблема застосування праці ув'язнених радше як засіб покарання, а не засіб забезпечення їх можливості адаптуватись до життя на волі після звільнення.

Насамперед потрібно зазначити, що в умовах сьогодення правові системи різних держав світу передбачають різні підходи щодо залучення ув'язнених до праці — від імперативного обов'язку примусово працювати в пенітенціарних установах до розуміння праці ув'язнених як пільги, право на яку надається найбільш дисциплінованим із них. Так, імперативний обов'язок ув'язнених працювати передбачений у законодавстві Швейцарії та Німеччини. У свою чергу, у Великобританії передбачено обов'язок пенітенціарних установ забезпечити достатню кількість робочих місць з метою надання організованої та корисної роботи усім працездатним ув'язненим та іншим ув'язненим, хто виявляє бажання працювати. В Японії законодавчо передбачені види кримінального покарання у вигляді позбавлення волі як із залученням ув'язнених до примусової праці, так і без залучення до примусової праці. Одні з найбільш ліберальних правових норм щодо праці ув'язнених закріплені у законодавстві Фінляндії та Італії. Зокрема, у Фінляндії правові норми передбачають свободу ув'язненого робити вибір на користь праці або навчання у робочий час. Цікаво, що в Італії робота ув'язнених вважається пільгою, яку потрібно заслужити [1].

В нашій державі основні нормативні положення щодо регламентації праці осіб, які відбувають покарання в пенітенціарних установах, знаходять відображення у гл. 18 Кримінально-виконавчого Кодексу України. Так, згідно з Кодексом передбачені такі основні правові гарантії, що стосуються праці ув'язнених в Україні:

- необхідність врахування статі, віку, працездатності, стану здоров'я і спеціальності осіб, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі при залученні їх до праці;
- обов'язок адміністрації виправно-трудової колонії створювати умови для оплатної суспільно корисної праці засуджених;
- можливість залучення засуджених до безоплатної праці лише для виконання робіт, що спрямовані на благоустрій колоній та прилеглих до них територій, а також для виконання робіт щодо поліпшення житлово-побутових умов засуджених;
- неприпустимість встановлення робочого тижня для осіб, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі, який перевищував би норму тривалості робочого часу, встановлену законодавством України про працю;
- необхідність організації праці засуджених з додержанням вимог охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії, що встановлені законодавством України про працю;
- обов'язок адміністрації колонії зараховувати на особовий рахунок засудженого п'ятнадцять відсотків нарахованого йому місячного заробітку за умови виконання засудженим норми виробітку і дотримання встановленого у виправно-трудоному закладі режиму [2].

Однак, необхідно зауважити, що положення законодавства України, які регламентують працю осіб, що відбувають покарання в місцях позбавлення волі, не повною мірою відтворюють міжнародно-правові приписи у цій сфері. Так, згідно з Європейськими пенітенціарними правилами на адміністрацію виправних колоній покладається обов'язок дати можливість засудженим обирати вид роботи. У свою чергу, в ст. 118 Кримінально-виконавчого Кодексу України передбачено, що засуджені залучаються до суспільно корисної праці з урахуванням наявних виробничих потужностей. Отже, чинне законодавство України не передбачає жодної можливості засудженого обирати вид роботи [3].

Водночас, за даними громадських правозахисних організацій, в Україні існує чимало проблемних питань щодо захисту праці ув'язнених. Так, правозахисники констатують, що часто ув'язнені в пенітенціарних установах працюють за мізерну оплату праці або взагалі без оплати (фактично в колоніях використовується безоплатна праця засуджених, яка має ознаки рабської). Також правозахисні організації зазначають, що адміністрація установ у деяких випадках пропонує засудженим за певні преференції, наприклад, за обсяжку надати умовно-достокове звільнення, письмово погодитись працювати без оплати. Крім цього, громадські правозахисні організації відзначають випадки

роботи ув'язнених по 12 годин та навіть у дві зміни, при тому, що офіційно це не фіксується, що дає можливість адміністрації пенітенціарних установ заперечувати такі порушення нормування праці ув'язнених [4].

Отже, на підставі викладеного слід констатувати, що міжнародним співтовариством вживаються заходи для створення правового підґрунтя для захисту трудових відносин за участю ув'язнених як на універсальному, так і на регіональному рівні. Важливо зазначити, що в європейському регіоні створена більш деталізована система міжнародно-правових норм щодо захисту трудових прав осіб, які відбувають покарання в пенітенціарних установах порівняно із нормами універсальних міжнародно-правових актів у вказаному напрямі. Також істотне значення відіграє той факт, що більшість міжнародно-правових актів як універсального, так і регіонального характеру, що спрямовані на захист праці ув'язнених, мають факультативний характер. У кримінально-виконавчому законодавстві нашої держави знаходять відображення більшість зазначених міжнародно-правових норм, водночас залишається низка проблемних питань щодо забезпечення ефективного захисту трудових відносин за участю ув'язнених. Оптимізація системи правового регулювання праці ув'язнених потребує консолідації зусиль органів державної влади, адміністрації пенітенціарних установ, міжнародних неурядових організацій, громадських правозахисних організацій передусім з метою:

- забезпечення ефективно діючого контрольного механізму щодо дотримання в пенітенціарних установах нормативних положень стосовно нормування праці ув'язнених та оплати їхньої праці;
- посилення заходів, що спрямовані на забезпечення охорони праці ув'язнених та виробничої санітарії;
- встановлення реальних (фізично досяжних) норм виробітку для осіб, залучених до праці в пенітенціарних установах.

Література:

1. Аккулев А. Ш. Трудоиспользование осужденных к лишению свободы: ключевые проблемы и пути раз-решения. — [Электронный ресурс]. — Режим доступа: <http://www.zakon.kz/analitics/4556097-trudoispolzovanie-osuzhdennykh-k.html>
2. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально-виконавче право України: Навч. посіб. / За ред. А. Х. Степанюк. — К.: Юрінком Інтер, 2008. — 576 с.
3. Іваньков І. В., Мукшименко А. П., Яковець І. С. Рекомендації нової редакції Європейських пенітенціарних правил в галузі дотримання прав засуджених і ув'язнених та захисту персоналу в практичній діяльності установ кримінально-виконавчої системи // Центр правової допомоги населенню “Громадський захисник”. — К., Х., Чернігів, 2007. — 272 с.
4. Права ув'язнених // Доповідь громадської правозахисної організації “Донецький меморіал”. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://helsinki.org.ua/index.php?id=1337347122>